

ייעוץ משפטי שניתן לוועדות הדירקטוריון אינו מוגן בחסיון עו"ד-לקוח מפני נאמן שמונה לחברה

לקוחות יקרים,

בעדכון לקוחות זה נסקור בפניכם את עיקרי פסק הדין של בית המשפט העליון (כב' השופט חאלד כבוב) שניתן ביום 18.4.2023, בהליך: רע"א 6280/22 גיורא ענבר נ' עו"ד אופיר נאור נאמן אידיבי חברה לפתוח בע"מ (בפירוק).

רקע עובדתי בתמצית והחלטת בית המשפט המחוזי

ההליך נוגע למי שכיהנו כדירקטורים חיצוניים בחברת אי-די-בי חברה לפתוח בע"מ (טרם פירוקה). במסגרת תפקידם, הדירקטורים הללו שימשו, בין היתר, כחברים בוועדת הביקורת ובשתי ועדות בלתי תלויות שהוקמו לפי החלטות דירקטוריון של החברה. לאחר שהחברה פורקה, הנאמן שמונה לה רצה לברר את מצב עסקיה והתנהלותה העסקית של החברה ערב קריסתה, כחלק מהליך מיצוי זכויותיה. לשם כך, הנאמן ביקש מהדירקטורים וממשרד עורכי הדין אשר סיפק שירותים משפטיים לחברה ולוועדותיה, להמציא לידיו מסמכים שבחזקתם ובשליטתם, הנוגעים לוועדת הביקורת ולוועדות הבלתי תלויות, לרבות תכתובות דואר אלקטרוני וכן תכתובות "ווטסאפ".

הדירקטורים ומשרד עורכי הדין סירבו למסור לנאמן חלק מן המסמכים המבוקשים, בנימוק שאלו חוסים תחת חיסיון עורך דין-לקוח. לעמדתם, חיסיון זה נוגע למסמכים שמכילים ייעוץ משפטי שהינו **חיצוני** לייעוץ שקיבלה החברה, ושניתן לדירקטורים **באופן אישי**, ולכן רק הדירקטורים הם אלו שרשאים לוותר על חיסיון זה.

השאלה המשפטית שעלתה היא: האם ייעוץ משפטי שניתן לוועדת ביקורת ולוועדה בלתי תלויה של חברי דירקטוריון מוגן בחסיון עורך-דין-לקוח מפני הנאמן שמונה לחברה בעקבות קריסתה?

בית המשפט המחוזי בתל אביב, בפסק הדין נשוא בקשת רשות הערעור (חדל"ת (מחוזי ת"א) 43652-09-20 **אי די בי חברה לפתוח בע"מ (בפירוק) נ' הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי** (29.8.2022) (השופט ח' ברנר)), עמד על כך שלצורך מילוי חובותיו של הנאמן מוקנות לו סמכויות לדרוש ולקבל לידיו נכסים, מידע ומסמכים. על כן, נקבע כי ניתן לאפשר לנאמן לעיין במסמכים שמכילים מידע בגין ייעוץ משפטי שניתן לוועדת הביקורת ולוועדות בלתי תלויות - זהו **ייעוץ משפטי לאורגנים של החברה ועל חשבונה** ואין מדובר בייעוץ אישי שניתן לדירקטורים. בהתחשב בכך שכל סמכות שהייתה נתונה לאורגנים עת חיותה של החברה, מוקנית מכאן ואילך לנאמן, כך גם **מוקנית לו הסמכות לוותר על חיסיון עורך דין-לקוח.**

תמצית ההכרעה בבית המשפט העליון

בית המשפט העליון (כבוד השופט חאלד כבוב) דחה את בקשת רשות הערעור. כב' השופט כבוב פתח את הדיון בכך שוועדת הביקורת והוועדות הבלתי תלויות **מהוות אורגן מאורגני החברה**, בהיותן חלק אינהרנטי מהדירקטוריון עצמו. כך, בהתאם לחוק החברות, לוועדות אלו אין סמכות אלמלא הדירקטוריון הקים אותן והקנה להן כזו; החלטה שנתקבלה או פעולה שנעשתה בהן, כמוה כהחלטה או כפעולת הדירקטוריון עצמו; והן מחויבות בדיווח באורח שוטף לדירקטוריון על החלטותיהן או המלצותיהן.

מכיוון שוועדות אלו מהוות כאמור אורגן מאורגני של החברה, בעת מינויו, הנאמן נכנס לנעליהן של הוועדות ועומדת לו הזכות לקבל מסמכים שהם פרי עבודת הוועדות הללו, לרבות מסמכים הרלבנטיים ליעוץ משפטי חיצוני. זאת, אף שמדובר בוועדות שהינן וולונטריות ושיש להן מאפיינים עצמאיים.

עם זאת, לנוכח המאפיינים המיוחדים של וועדה בלתי תלויה, **לעת חיותה של החברה היא זכאית להגנת החיסיון מפני החברה עצמה.** בהתאם לתכליתן של הוועדות הללו, שבראשן הרצון להתגבר על ניגוד עניינים אפשרי בין נושאי המשרה ובעל השליטה לבין אינטרס החברה ושאר בעלי מניותיה, בעת חיותה של החברה **יש לשמר חיץ ברור בין תוצריה הפנימיים לבין יתר נושאי המשרה, לרבות חברי הדירקטוריון שאינם מכהנים בוועדות הללו.** אז, אין לקבל טענה שהחברה היא בעלת חיסיון עורך דין-לקוח במקרים בהם הוועדות הללו נועצות ביעוץ משפטי חיצוני.

בית המשפט העליון דחה את טענת הדירקטורים, לפיה הייעוץ המשפטי שניתן להם הוא ייעוץ אישי, שכן במסמכים שונים (פרוטוקול ומכתבים) צוין, כי מדובר ביעוץ שניתן **לוועדות הדירקטוריון.**

בנוסף נקבע, כי אפילו אם מדובר היה ביעוץ שניתן לדירקטורים (ולא לוועדות) מכוח סעיף 266(א) לחוק החברות, גם אז יש לראות את החברה כבעלים של חיסיון עו"ד-לקוח ביחס ליעוץ המשפטי שניתן לדירקטורים מכוח סעיף 266(א) לחוק החברות, שכן סעיף זה אמנם מקנה לדירקטור אפשרות לקבל ייעוץ מקצועי, אך **לא מדובר ביעוץ אישי לצרכיו הפרטניים של הדירקטור**, אלא ביעוץ הניתן לחברה. מטרת הסעיף היא רק לאפשר לדירקטורים עריכת בירורים עצמאיים שאינם מושפעים מעמדתו של בעל השליטה בחברה.

לסיכום, הנאמן זכאי לקבל לידי את המסמכים והמידע מדירקטורים ומוועדות הדירקטוריון, אף כשמדובר בוועדה בלתי תלויה ואפילו אם המסמכים הם תוצר של התייעצות עם משרד עורכי דין. קביעה זו עומדת ושרירה גם כשהיעוץ המשפטי ניתן לפי סעיף 266(א) לחוק החברות.

הערה בנושא פרטיות הדירקטורים

טענה ביחס לפגיעה בפרטיות הדירקטורים בשל העיון במסמכים הללו (נוכח הימצאות תכתובות המכילות מידע פרטי), לא התקבלה. לפי כב' השופט כבוב, **דירקטור סביר לא אמור לעשות שימוש בפרטיות שניתנה לו ושמומנה מכיסה של החברה ובעליה, למען צרכיו הפרטיים.** כלומר, נושא משרה היוצר ערבוביה בין שיח מקצועי ופרטי, במסגרת ייעוץ, הוא זה שצריך לשאת בהשלכות לכך. מעבר לכך, **קבלת טענת חיסיון הנסמכת על פגיעה בפרטיות, עלולה לסייע לנושאי משרה, ליצור מעין "עיר מקלט" שתמנע מבעל תפקיד גישה לתכתובות ומסמכים דרושים, שלכתחילה היו שייכים לחברה ואורגניה.**

לבסוף, הוער על ידי כב' השופט כבוב כי לצד כל זאת, אין נתונה לנאמן יד חופשית ובלתי מבוקרת בביצוע תפקידו. **בידי בית משפט מופקד הפיקוח על כלל פעולותיו של הנאמן, והוא הגורם המבקר כי לא נעשה שימוש לרעה בכוחו.** בהתאם, אין לקבל בקשה גורפת להמצאת מסמכים, ואין להתיר לבעל התפקיד לנהוג כנמצא ב"מסע דיג".

בברכה,

פישר (FBC & Co.)

למידע נוסף אנו עומדים לרשותכם בכל שאלה או הבהרה ונשמח לסייע ככל הנדרש.

03-6941348

gorion@fbclawyers.com

עו"ד ד"ר גיל אוריון

03-5266919

rsteinmetz@fbclawyers.com

עו"ד רועי שטינמץ

03-6941348

yerez@fbclawyers.com

יובל ארז

.....
הכלול באגרת מידע זו הוא מידע כללי בלבד, הוא אינו חוות דעת משפטית או ייעוץ משפטי ואין להסתמך עליו. כל הזכויות שמורות לפישר (FBC & Co.).
להירשם למייל זה או להסרה מרשימת התפוצה: news@fbclawyers.com